

ABANDONUL DE FAMILIE

**Avocat
Catalin P. RADU**

Abandonul de familie este fapta persoanei care, având obligația legală de întreținere față de o altă persoană, o părăsește, o alungă sau o lasă fără ajutor, expunând-o unor suferințe materiale sau morale, sau care, cu rea-credință, nu-și îndeplinește obligația legală de întreținere ori nu plătește timp de două luni pensia de întreținere stabilită pe cale judecătorească. Săvârșirea acestei fapte în oricare din variantele sale afectează relațiile de familie. Pericolul social pe care îl reprezintă abandonul de familie aduce atingere instituției familiei care este apreciată ca o valoare socială primordială. Infracțiunea este incriminată în art. 305 C. pen.

Situația premisă reprezintă o cerință esențială a realizării infracțiunii și este dată de existența unor relații de familie generatoare de obligații de întreținere. Conform art. 2 din Codul familiei, relațiile de familie se bazează pe prietenie și afecțiune reciprocă dintre membrii ei, care sunt datori să-și acorde unul altuia sprijin moral și material.

(urmare din numărul 21)

Latura subiectivă

Infracțiunea de abandon de familie se comite cu intenție. Din textul incriminator rezultă și unele deosebiri între cele trei forme.

În acest sens, în ceea ce privește prima modalitate normativă – părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor -, există intenție, fie directă, fie indirectă.

În cazul celorlalte două modalități normative, ne aflăm în prezența unei omisiuni cu rea-credință. În practica judiciară s-a statuat că infracțiunea de abandon de familie există și în cazul în care făptuitorul, obligat la plata pensiei de întreținere, deși apt de muncă, refuză cu intenție să presteze o activitate eficientă pentru a dobândi venituri din care să achite obligația de întreținere, ori, susținând că este șomer, refuză să plătească pensia de întreținere, deși primește în continuare ajutor de șomaj.

Totodată, împrejurarea că inculpatul este apt de muncă nu echivalează cu stabilirea relei-credințe, dacă a prezentat documente din care rezultă că nu are venituri și că este înscris la Inspectoratul Teritorial de Muncă, fără a beneficia de ajutor de șomaj. Nu este realizat conținutul abandonului de familie nici în situația în care neplata pensiei de întreținere, stabilită pe cale judecătorească, este urmarea stării de arestare (în altă cauză) a celui obligat la întreținere ori este militar în termen, internat în spital etc., deoarece aceste situații exclud condiția impusă de textul incriminator: ca neplata să fie consecința relei-credințe.

De asemenea, nu există rea-credință când cel obligat la plata pensiei de întreținere, deși nu a plătit-o, aceasta s-a datorat faptului că inculpatul a mandatat unitatea unde lucra să-i rețină de pe statul de plată pensia de întreținere și să o remită părții vătămate, dar unitatea nu a executat mandatul, inculpatul neavând cunoștință despre această omisiune.

Forme

Atât actele preparatorii, cât și tentativa sunt posibile, dar nu sunt incriminate și, în consecință, nepedepsite.

Abandonul de familie, în prima modalitate normativă, este o infracțiune momentană, consumarea acesteia având loc în momentul în care cel îndreptățit la întreținere este părăsit, alungat sau lăsat fără ajutor.

În modalitatea normativă prevăzută la lit.b, infracțiunea este continuă, consumarea având loc în momentul neîndeplinirii obligației de întreținere, epuizându-se în momentul încetării activității ilicite.

În situația celei de a treia modalități normative prevăzute de Cod, obligația de plată este cu termen, fapta consumându-se la data la care expiră termenul de plată și, deci, în acest caz, infracțiunea este instantanee; obligația de plată având un caracter periodic, fapta se săvârșește în mod repetat prin neplata la termenele succesive.

Sanctiuni

Infracțiunea de abandon de familie se pedepsește cu închisoare sau amendă.

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părților înlătură răspunderea penală, pentru a oferi o șansă de refacerea familiei, o posibilitate ca făptuitorul să revină asupra conduitei sale și să-și reia îndeplinirea obligațiilor sale de întreținere.

Soluții pentru cititori

CEDO CONSFINȚEȘTE

Dl. B.I.C. a solicitat conform Legii nr.10/2001 măsuri reparatorii pentru imobilul proprietatea sa din orașul P., demolat. Primarul a emis în anul 2006 o decizie prin care propune despăgubiri, pe care a înaintat-o împreună cu dosarul la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

Adresând în 2008 acestei instituții o petiție prin care solicita explicații pentru întârzierea soluționării dosarului, Autoritatea i-a făcut cunoscut acestuia numărul de înregistrare a lucrării, precizând în același timp că dosarul nu a fost trimis spre evaluare întrucât selectarea se face aleatoriu.

RĂSPUNS

Soluționarea într-un termen rezonabil reprezintă o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil, astfel cum a fost acesta consfințit prin art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, și trebuie să constituie o garanție a părții implicate într-un litigiu, indiferent de faza de desfășurare a acestuia: faza procedurii prealabile sau faza contencioasă.

Faptul că prin Legea specială nr. 247/2005, legiuitorul nu a înțeles să stabilească un termen

anume pentru finalizarea procedurii administrative de soluționare a cererilor de retrocedare și de emitere a deciziei reprezentând titlu de despăgubire nu poate constitui o justificare pentru autoritate să tergiverseze nepermis soluționarea cererii reclamantului, în condițiile în care de la ultima etapă realizată în procedura administrativă corespunzătoare dosarului acestuia, au trecut mai bine de doi ani.

Adresați-vă instanței.

PENSIA ALIMENTARĂ

Dra. E.Ș. are 21 de ani, este studentă și primește pensie alimentară de la tată. Dumnealui a solicitat pe cale judiciară reducerea cuantumului pensiei de întreținere invocând că are un credit la bancă și că cheltuielile lunare de 300 RON pe medicamente.

Corespondenta ne întreabă care ar fi șansele de reușită...

RĂSPUNS

Potrivit Codului familiei, „Întreținerea este datorată potrivit cu nevoia celui care o cere și cu mijloacele celui ce urmează a o plăti. Instanța judecătorească va putea mări sau micșora obligația de întreținere sau hotărâi încetarea ei, după cum se schimbă mijloacele celui care dă întreținerea sau nevoia celui ce o primește.”

O schimbare a stării sănătății tatălui dvs. pe parcursul vieții ar putea constitui un temei pentru diminuarea valorii pensiei pe care v-o achită.

Nu cred însă că instanța va considera drept argument convingător pentru reducerea pensiei faptul că tatăl dvs. a contractat un împrumut bancar.

ACCIDENTE RUTIERE

Dl. F.M. întreabă care sunt consecințele dacă ar declara că dumnealui a condus un automobil implicat într-un eveniment rutier, deși, în realitate, la volan se afla altcineva?

RĂSPUNS

Declararea necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ sau instituții de stat ori unei alte unități dintre cele la care se referă art. 145, în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine sau pentru altul, atunci când, potrivit legii ori împrejurărilor, declarația făcută servește pentru producerea acelei consecințe, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Nu vă sfătuim. Conform art. 292 Cod penal - Falsul în declarații-